

A9-0144/2022

13.5.2022

JELENTÉS

Az Unió szigeteiről és a kohéziós politikáról: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kihívások
(2021/2079(INI))

Regionális Fejlesztési Bizottság

Előadó: Younous Omarjee

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	22
VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	23
A FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG LEVELE	31
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	37
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA	38

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

Az Unió szigeteiről és a kohéziós politikáról: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kihívások (2021/2079(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 174., 175. és 349. cikkére,
- tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹,
- tekintettel az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendeletre²,
- tekintettel az Európai Külső Tengeri Régiók Konferenciája (CPMR) Szigetek Bizottsága 40. éves közgyűlésének 2021. április 15-i zárónyilatkozatára,
- tekintettel a hetedik környezetvédelmi cselekvési programra és a benne foglalt elvekre,
- tekintettel a Tanácsnak a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2030-ig teljesítendő uniós stratégiáról szóló, 2020. október 16-i következtetéseire,
- tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság számára „Islands of the European Union: State of play and future challenges” [Az Európai Unió szigetei: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kihívások] címmel készített, 2021 márciusában közzétett tanulmányára,
- tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság számára „Cohesion Policy and Climate Change” [Kohéziós politika és éghajlatváltozás] címmel készített, 2021 márciusában közzétett tanulmányára,
- tekintettel a NextGenerationEU helyreállítási eszközre,
- tekintettel a legkülső régiók XXVI. elnöki értekezletének 2021. november 18-án, Ponta Delgádán aláírt zárónyilatkozatára,
- tekintettel a Régiók Európai Bizottságának az Európai Unió legkülső régióival kialakítandó megújított stratégiai partnerség végrehajtásáról szóló európai bizottsági jelentésről szóló, 2020. december 10-i véleményére³,
- tekintettel a hozzáadottérték-adó (héa) kulcsaira vonatkozó uniós szabályok aktualizálásának általános megközelítéséről szóló, 2021. december 7-i tanácsi megállapodásra,

¹ HL L 231., 2021.6.30., 60. o.

² HL L 231., 2021.6.30., 1. o.

³ HL C 37., 2021.2.2., 57. o.

- tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának felülvizsgálatáról szóló, 2021. május 18-i állásfoglalására⁴,
 - tekintettel 2018. április 17-i állásfoglalására a gazdasági, társadalmi és területi kohézió Európai Unión belüli megerősítéséről: Az Európai Bizottság 7. jelentése⁵,
 - tekintettel a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelemre irányuló összehangolt uniós fellépésről szóló, 2020. április 17-i állásfoglalására⁶,
 - tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2020. január 15-i állásfoglalására⁷,
 - tekintettel a „Szorosabb partnerség az EU legkülső régióival” című, 2021. szeptember 14-i állásfoglalására⁸,
 - tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására⁹,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményeire,
 - tekintettel a Régiók Európai Bizottsága 2020. október 14-i véleményére – A természeti erőforrások fenntartható használata a földközi-tengeri szigeteken,
 - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0144/2022),
- A. mivel az EU szigeti régióinak becsült lakossága több mint 20 millió fő (az EU teljes lakosságának 4,6%-a); mivel az európai szigetek lakossága 13 tagállam mintegy 2 400 szigetén él;
- B. mivel a jelentős számú strukturális problémával küzdő európai szigetek nagyrészt már a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája (NUTS) 2. vagy 3. szintű régiói közé tartoznak;
- C. mivel a szigetek gyakran többszörös és állandó természeti hátrányok kombinációjával küzdenek, mint például a kis méret, a többnyire alacsony népsűrűség, a demográfiai kihívások, például a szezonális demográfiai nyomás, a kis piacok, a kettős szigetjelleg (sziget és szigetcsoport), a hegyvidéki régiókhoz nagyon hasonló nehéz domborzat, a tengeri és légi közlekedéstől való függés és a kis számú terméktől való függés;
- D. mivel a demográfiai változás nem egységesen érint minden országot és régiót, hanem nagyobb hatást gyakorol a már leszakadó régiókra, tovább súlyosbítva a meglévő területi és társadalmi egyenlőtlenségeket; mivel a vidéki területeket, a peremterületeket

⁴ HL C 15., 2022.1.12., 2. o.

⁵ HL C 390., 2019.11.18., 53. o.

⁶ HL C 316., 2021.8.6., 2. o.

⁷ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁸ HL C 117., 2022.3.11., 18. o.

⁹ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

és a legkülső régiókat, köztük a szigeteket rendkívüli módon sújtja az elnéptelenedés, ugyanis főként a fiatalok és a nők elhagyják ezeket a területeket, ami az ott élő idősök arányának növekedését eredményezi, ami növelheti a társadalmi elszigetelődés kockázatát;

- E. mivel az EUMSZ 174. cikke elismeri a szigetek sajátos jellemzőit, és mivel még mindig hiányzik e cikk konkrét alkalmazása, különös tekintettel az EU szigeti területeire; mivel ezeket a sajátosságokat figyelembe kell venni az EU politikáiban, különösen egy erre a célra szolgáló stratégia, egy európai cselekvési terv és egy szigetpolitikai menetrend kidolgozásával, amely egyértelműen meghatározott cselekvési prioritásokat tartalmaz;
- F. mivel a szigeti régiók mind viszonylag kevésbé fejlettek, mint a tagállamuk szárazföldi régiói, és az egy főre jutó GDP-jük alacsonyabb, mint a szárazföldi régióké;
- G. mivel az EU három tagállama sziget;
- H. mivel a szigetek szárazföldtől való fizikai elszakíttottsága és távolsága még inkább terheli különösen a munkaerőpiacot, a fenntartható közlekedési összeköttetést, a mobilitást, a nyersanyagok és a fogyasztási cikkek behozatalát, a szigetek termelésének a szomszédos külső piacokra való eljuttatását, az oktatást, az egészségügyi ellátást, a gazdasági tevékenységeket, a vízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való hozzáférést, az energiaellátást és a hulladékgazdálkodási létesítményeket; mivel ez a földrajzi elszigeteltség jelentősen megnehezíti az ilyen területek zöld átállását a klímasemleges gazdaság felé;
- I. mivel a fenntartható versenyképesség, a társadalmi méltányosság és a reziliencia szempontjából alapvető fontosságú, hogy minden ember – beleértve a ritkán lakott és elnéptelenedett vidéki és távoli területeken és szigeteken élőket is – egyenlő hozzáféréssel rendelkezzen a minőségi és inkluzív szakképzési, tovább- és átképzési intézkedésekhez, valamint a készségforrásokkal, tanácsadással, oktatással és szakképzéssel kapcsolatos információkhoz;
- J. mivel a Szerződés 349. cikke értelmében a legkülső régiók esetében – amelyek többnyire szigetek – az EU-nak egyedi intézkedéseket kell elfogadnia, amelyek fő célja a közös uniós szakpolitikák e régiókra vonatkozó alkalmazási feltételeinek meghatározása, különösen a vám-, kereskedelmi- és költségvetési politika, a vámszabad területek, a mezőgazdasági és halászati politika, a nyersanyagok és alapvető fogyasztási cikkek biztosítása, az állami támogatások, a strukturális alapokhoz való hozzáférés feltételei és a horizontális uniós programok terén; mivel az említett területeken hozott egyedi intézkedések hozzájárulnak az EU gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítéséhez;
- K. mivel a Covid19-világjárvány idején az idénymunkások és a kiküldött munkavállalók gyakran nem jutottak alapvető egészségügyi ellátáshoz, méltányos lakhatáshoz, nem rendelkeztek egyéni védőeszközökkel és megfelelő információkkal; mivel gyakran csak elégtelen vagy semmilyen hozzáféréssel nem rendelkeztek a szociális védelmi rendszerekhez, így a betegségi ellátáshoz és a rövid távú munkanélküliségi programokhoz a fogadó tagállamokban; mivel a munkavállalók mobilitása a rendelkezésre álló közlekedési eszközöktől is függ, és a szigeteken és az Unió legkülső régióiban élő munkavállalók különösen érintve vannak;

- L. mivel a Covid19-válság hosszú távú társadalmi, gazdasági, környezeti és kulturális következményei az EU szigeti területein különösen aggasztóak, az európai fellendülés pedig nem kerüli ki a szigeteket, és nem vezethet újabb regionális egyenlőtlenségekhez; mivel a Covid19-válság rámutatott arra, hogy az ilyen jelenségek rendkívül veszélyeztetik a szigetek gazdaságát;
- M. mivel a szigetek gyakran egyébként is magas munkanélküliségi rátáját, ami általában magasabb, mint a szárazföldön, a Covid19-válság tovább súlyosbította, különösen a fiatalok körében;
- N. mivel a szigetek és a legkülső régiók az éghajlatváltozás frontvonalában vannak, amelyeket érint a tengerszint emelkedése és a part menti erózió, a tengerek és óceánok felmelegedése és elsavasodása, valamint a természeti katasztrófák, például a ciklonok, vulkánkitörések, erdőtüzek és viharok, áradások, aszályok és az elsivatagosodás problémái, amelyek negatív hatással lehetnek a mezőgazdaságra és az élelmiszer-ellátásra, és többféle gazdasági, társadalmi és környezeti kárt okozhatnak; mivel kiváló laboratóriumai lehetnek a különböző ökológiai átállási folyamatoknak, és sokan törekednek a megújuló energiaforrásokon alapuló energiaautonómia elérésére;
- O. mivel a szigetek számos olyan értékkel rendelkeznek, amelyeket jobban ki kell aknázni;
- P. mivel a szigeteket a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák kivételes gazdagsága jellemzi; a szigeti ökoszisztémákat különösen fenyegetik az éghajlatváltozás negatív hatásai, ezért védeni kell őket;
- Q. mivel számos szigeten a belső területek a gazdasági fejlődés és a szolgáltatások hozzáférhetőségének szempontjából elmaradnak a part menti területektől;
- R. mivel a szigetekeken működő – többnyire kis méretű – mezőgazdasági üzemeket hátráltatja távoli elhelyezkedésük, elszigeteltségük és környezeti feltételeik, a szárazföldről származó energiától való függés, a helyi és éghajlati viszonyok miatt korlátozottan változatos termelés és a helyi piacoktól való nagyfokú függés, valamint az éghajlati válság, a környezetkárosodás, a biológiai sokféleség csökkenése és az olyan alapvető infrastruktúrák hiánya, mint az utak, a vízellátás, a hulladékkezelés, a digitális és egészségügyi infrastruktúra; mivel ezeket a strukturális nehézségeket gyakran súlyosbítja a teljes mértékben fejlett általános érdekű szolgáltatások hiánya;
- S. mivel a szigetek, különösen a legkülső régiók nagyon ki vannak téve a társadalmi-gazdasági válságoknak és a természeti katasztrófáknak, például a szélsőséges időjárási eseményeknek és a vulkáni tevékenységeknek; mivel földrajzi elszigeteltségük és a szárazföldi területekről származó alapvető szükségleti cikkekhez, például az üzemanyaghoz vagy a vízhez való hozzáférés nehézségei miatt a szigeteket súlyosabban érintik az olyan jelenségek, mint a Covid19-világjárvány, amelyek különös nehézségeket okoznak a mezőgazdasági termelőknek; mivel az EU szigeti területei Európa biológiai sokféleségének 80%-át teszik ki, Európa számos őshonos fajának adnak otthont, és menedékként is szolgálhatnak a kihalás veszélyének kitett fajok számára, egyben létfontosságú telelőhelyeket, pihenőhelyeket vagy szűk keresztmetszeteket jelentenek a vándormadarak, emlősök és gerinctelenek számára, emellett pedig különleges védelmet igénylő táji és környezeti kincsekkel rendelkeznek;

- T. mivel a szigetek társadalmi-gazdasági fejlődése jelentős részben olyan, erősen szezonális jellegű ágazatokon alapul, mint amilyen például a mezőgazdaság és a turizmus; mivel a szigeti régiók mezőgazdasági termelőinek sajátos nehézségekkel, különösen az alacsony versenyképességgel kell megküzdeniük a magas szállítási költségek miatt, illetve abból fakadóan, hogy nem tudják kihasználni a méretgazdaságosság előnyeit, mivel a föld számos szigeten szűkös erőforrás; mivel a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszer-ellátási rendszerek kialakítása érdekében az uniós szigeteknek meg kell felelniük a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiának, amely az európai zöld megállapodás alapvető részét képezi; mivel ezek a régiók komoly hátrányt szenvednek a nem uniós országok által támogatott verseny miatt, amelyek nem tartják tiszteletben ugyanazokat a környezetvédelmi és élelmiszerbiztonsági termelési normákat, és sokkal alacsonyabb munkaerőköltségekkel kell számolniuk;
- U. mivel a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia uniós mezőgazdasági termelésre gyakorolt hatása súlyos következményekkel járhat ezekben a régiókban a külföldi behozattal szembeni gyenge versenyképességük és a termelésük diverzifikálásával kapcsolatos kihívások miatt;
- V. mivel a szigetek tengeri és szárazföldi biológiai sokfélesége nagyrészt endemikus és ezért sérülékenyebb; mivel a tengeri és part menti szennyezés, valamint a túlhalászás és jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat fokozott hatást gyakorol a szigetek környezetére, és nagyon súlyos következményekkel jár a foglalkoztatásra, a kisüzemi halászati ágazatra és a helyi közösségekre nézve;
- W. mivel a legkülső régiók és szigetek potenciálisan elősegíthetik Európa fenntartható jövőjének biztosítását olyan stratégiai ágazatokban, mint a tiszta energia, a biológiai sokféleség és ökoturizmus;

Az Európai Unió szigeteinek jellemzői és sajátosságai

1. elismeri, hogy az elszigeteltség állandó strukturális hátrány; megjegyzi, hogy ezért olyan integratív stratégiákat kell kidolgozni, amelyek lehetővé teszik a szigetek számára, hogy szembenézzenek a kihívásokkal és leküzdjék azokat az akadályokat, amelyeket maga a szigetjelleg jelent;
2. emlékeztet rá, hogy az EUMSZ 174. cikke kimondja, hogy az Uniónak különös figyelmet kell fordítania az európai szigetekre;
3. hangsúlyozza, hogy az európai szigetek, bár közös kihívásokkal néznek szembe, különböző földrajzi jellemzőkkel és intézményi felépítéssel rendelkeznek, ami elengedhetlenné teszi olyan rugalmas megoldások alkalmazását, amelyek figyelembe veszik ezeket a sajátosságokat;
4. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU nem rendelkezik jövőképpel az európai szigetekkel kapcsolatban, és kéri a szigetek európai jövőképeinek kidolgozását és a szigetek erősségeinek kiaknázását;
5. rámutat arra, hogy az EUMSZ 349. cikke a kilenc legkülső régió fejlődését korlátozó feltételek között elismeri a szigetjelleg is, amelyet a strukturális szempontból törékeny

társadalmi és gazdasági helyzetüket súlyosbító feltételek egyikeként említi; emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 349. cikke egyedi intézkedéseket ír elő a legkülső régiók számára; kéri egy kimondottan a legkülső régiókra vonatkozó, a piacok közös szervezéséről szóló rendelet létrehozását, hogy figyelembe vegyék az EUMSZ 349. cikkének hatálya alá tartozó területek környezeti, földrajzi és társadalmi sajátosságait;

6. hangsúlyozza, hogy az európai szigetek GDP-je és fejlettségi szintje elmarad az EU és azon országok átlagától, amelyekhez tartoznak;
7. hangsúlyozza, hogy a szigetek egyik legnagyobb hátránya a geomorfológiai és természeti adottságaikban rejlik; megjegyzi, hogy a szigeteket általában kettős vagy hármas természeti hátrány jellemzi, nevezetesen a szigetjelleg, a hegyvidéki terep és a szigetvilágban elfoglalt helyük;
8. emlékeztet rá, hogy a szigetjelleg strukturális problémákat okoz a tengeri és légi közlekedéstől való függőség tekintetében – a szigeten élő európai polgárok megélhetése függ ettől a közszolgáltatástól –, ami az áruk, nyersanyagok, köztük az energiahordozók és a fogyasztási cikkek behozatala és kivitele, valamint a személyszállítás számára többletköltségeket okoz;
9. hangsúlyozza, hogy a szigetcsoportok esetében a kettős és néha hármas szigetjelleg megsokszorozza ezeket a nehézségeket;
10. hangsúlyozza a népesség, a nyersanyagok és mindenféle erőforrás tekintetében fennálló hiányt, és emlékeztet rá, hogy sok szigeten az ivóvízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való hozzáférés kérdése központi jelentőségű a lakosság élete, a mezőgazdaság fejlődése, az energiatermelés, a sziget fenntarthatósága és a turizmus lehetőségei szempontjából;
11. hangsúlyozza, hogy a szigetjelleggel járó elszigeteltség a szárazföldi és kontinentális területek piacaitól való függőséggel jár, és növeli bizonyos szolgáltatások, például a hulladékgazdálkodás, valamint bizonyos áruk költségeit, különösen olyan kis vagy távoli szigetek esetében, amelyek nagymértékben függenek a behozataltól;
12. rámutat, hogy a szigetek gazdasága az elsődleges és a terciér szektor felé orientálódik, és hogy a túlzott szakosodás gyengíti a gazdasági szerkezetet, mivel sebezhetőbbé teszi a visszaesésekkel és a válságokkal szemben; kifejezi aggodalmát a hosszú távú fejlemények miatt, amelyek kizárólag a turizmusra épülő gazdaságot hozhatnak létre számos uniós szigeten, olyan szezonális sebezhetőséget okozva, amilyen például a turisztikai fő- és holt szezonokban a pénzügyi források megléte vagy hiánya miatti különbségek; hangsúlyozza ezért, hogy a megfelelő egyensúly és a sokszínű munkaerőpiac elérése érdekében a szigetek gazdaságát másodlagos ágazataik megerősítésével diverzifikálni kell;
13. aggodalommal veszi tudomásul a Covid19-világjárvány okozta válság jelenlegi és hosszú távú hatásait, amely számos területen súlyosbítja az uniós szigetek amúgy is bizonytalan helyzetét; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a mentális egészség romlása a bizonytalanság egyik jelentős tényezője, ami az elszigeteltségnek és a szigeti területek korlátozott választási lehetőségeinek tudható be;

14. hangsúlyozza, hogy számos szigeten és a legkülső régiókban a Covid19-válság következményei még súlyosabbak, mint a szárazföldön, amint azt a tengeri szállítás árának elszabadulása is tanúsítja, és elmélyítik az ilyen régiókra jellemző társadalmi és gazdasági strukturális nehézségeket; megjegyzi, hogy a jelenlegi áremelések csak tovább súlyosbítják ezeket a nehézségeket;
15. emlékezteti a tagállamokat arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköznek a szigetek és a legkülső régiók, valamint a legfejlettebb régiók gazdasági, társadalmi és területi fejlettségi szintjei közötti távolság csökkentését is kell szolgálnia; kéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe e rendelkezés betartását a nemzeti reformprogramokban, amikor a felülvizsgálati jelentést benyújtja az Európai Parlamentnek;

Az európai szigetekkel kapcsolatos kérdések és kihívások

Éghajlatváltozás és biológiai sokféleség

16. hangsúlyozza, hogy a szigetek biológiai sokféleségét egyedülálló biogeográfiai, filogenetikai és funkcionális jegyek jellemzik, a világ biológiai sokfélesége túlnyomó részének a szigetek adnak otthont, fontos fajok jelentős szaporodóhelyei, és e biológiai sokféleség aránytalanul nagy részét el is veszítették; hangsúlyozza, hogy célzott regionális politikákat és intézkedéseket kell végrehajtani, például összehangoltabb technikai segítségnyújtást a szigetek egyedülálló biológiai sokféleségének védelme és helyreállítása, valamint szűkös természeti erőforrásaik, például a talaj és a víz megőrzése érdekében, mezőgazdasági termelékenységük, különösen a fenntartható hagyományos termékek megőrzése és az emberek megélhetésének biztosítása érdekében, valamint támogatni kell az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérését; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a mezőgazdasági termelőknek a biológiai sokféleséget elősegítő gyakorlatok folytatásához nyújtott támogatást, többek között magasabb finanszírozási és társfinanszírozási arányok révén;
17. hangsúlyozza, hogy számos sziget törékeny környezettel és endemikus tengeri és szárazföldi biológiai sokféleséggel rendelkezik, és hogy a turizmus fejlődése – különösen egyes földközi-tengeri szigeteken – tovább növeli a biológiai sokféleségre nehezedő antropogén terhelést;
18. célzott, fenntartható és hatékony regionális politikákat és intézkedéseket szorgalmaz a szigetek számára egyedi biológiai sokféleségük védelmére és helyreállítására való képességük megerősítése, a fenntartható turizmusra és halászatra összpontosító kék gazdaság előmozdítása, valamint a tengerfenék-kutatás támogatása érdekében; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy értékelje az éghajlatváltozás szigetekre gyakorolt hatását;
19. emlékeztet rá, hogy a szigetek az éghajlatváltozás frontvonalában vannak, különösen a tengerszint emelkedése, a tengerek és óceánok felmelegedése és savasodása, az elsivatagosodás növekvő hatása, valamint az egyre gyakoribb természeti katasztrófák miatt;
20. kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg, szükséges-e az Európai Unió

Szolidaritási Alapjának fejlesztése, valamint igazítsa azt az olyan új realitásokhoz és fenyegetésekhez, mint a természeti katasztrófák vagy az éghajlatváltozás hatásai, annak érdekében, hogy realisabban lehessen kezelni e jelenségek következményeit;

21. felszólítja a Bizottságot, hogy sürgősen vizsgálja meg a meglévő vészhelyzeti mechanizmusok kiigazításának kérdését, az olyan, egyre súlyosabb természeti katasztrófák kezelésével kapcsolatban, mint például a spanyolországi La Palma szigetén történt vulkánkitörés, amely példátlan társadalmi és gazdasági kihívást jelent, és az okozott károkra arányos választ igényel;
22. aggodalommal veszi tudomásul a túlhalálossággal, valamint a tengerek és partok szennyezésével kapcsolatos kockázatokat; felszólít a Párizsi Megállapodás és az európai zöld megállapodás, köztük a klímarendelet keretében a szigeteknek nyújtott egyedi támogatásra, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy megfelelően alkalmazkodóképesek, ellenállóak és előrelátóak legyenek az éghajlatváltozás leküzdése és az ahhoz való alkalmazkodás tekintetében; kéri, hogy a zöld megállapodás kedvezőtlen társadalmi hatásainak ellensúlyozására szolgáló eszközöket alkalmazzanak az EU szigetein;
23. kéri, hogy vizsgálják meg a természeti katasztrófák kockázatának azokat a megelőzési stratégiáit, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási intézkedéseket és a területrendezési szakpolitikákat, annak elkerülése érdekében, hogy a part menti árterületeken vagy a földcsuszamlásveszélynek kitett területeken ne szaporodjanak el a lakás- és infrastruktúra-építések;

Hozzájárás a vízhez és vízgazdálkodás

24. úgy véli, hogy ezek a szigetek hatalmas laboratóriumot képviselhetnek a fenntartható gyakorlatok számára az olyan ágazatok esetében, mint a tiszta energia, a körforgásos gazdaság, az intelligens mobilitás, a hulladékgazdálkodás és a kék gazdaság; szükségesnek tartja különösen az értékesítési láncok lerövidítését a nyersanyagok szállításából származó kibocsátások csökkentése és a körforgásos gazdaság előmozdítása érdekében, mivel ez fontos szerepet játszik abban, hogy a szigetek versenykéesebbek és önfenntartóbbak legyenek;
25. hangsúlyozza, hogy egyre sérülékenyebbé válnak szinte valamennyi sziget környezeti értékei, különösen a vízkészletek; felszólítja ebben az összefüggésben az Európai Bizottságot, hogy mozgósítson további forrásokat a szigeti régiók hatékonyabb megsegítésére a vízhez való hozzáférés és a vízgazdálkodás terén, és fogadjon el közös vízgazdálkodási politikát a szigetek számára;
26. hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell a víz, különösen a szennyvíz tisztítását, és biztosítani kell a fenntartható vízkörforgást; emlékeztet arra, hogy a sótalánítás gyakran költséges és nem elég hatékony egy sziget teljes vízellátásának biztosításához; emlékeztet a szigeti területek hulladékgazdálkodásával kapcsolatos kihívásokra, mivel a szigetek korlátozott erőforrásokkal rendelkeznek a hulladék tárolására és feldolgozása terén, különösen a turisztikai főszezonban, mikor megnő a hulladéktermelés; emlékeztet továbbá a körforgásos gazdaság stratégiai szerepére, amelyet ki kell terjeszteni, hogy magában foglalja a tengeri hulladék gyűjtését és gazdaságos újrahasznosítását;

Energetikai átállás

27. kéri, hogy a szigetek számára külön szabályok és pénzügyi támogatás nyújtsanak segítséget az éghajlat-semlegességi célok eléréséhez, figyelembe véve az energetikai és a közlekedési ágazathoz kapcsolódó többletköltségeket, valamint a mobil technológiáknak az energiarendszereikre gyakorolt hatását; elismeri, hogy arányosan nagyon magas szintű beruházásokra van szükség az időszakos megújuló energiák kezeléséhez; kéri, hogy ezeket a költségeket vegyék figyelembe „Az 55. Célkitűzés kiigazítása” jogalkotási csomagban;
28. hangsúlyozza az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag szükségességét és az abban rejlő lehetőségeket; úgy véli azonban, hogy e jogalkotási intézkedések gyakorlati megvalósításának együtt kell járnia a gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdításával, mivel a szigetek kizárólag légi és tengeri közlekedésre támaszkodnak;
29. kézzelfogható kompenzációs intézkedésekre szólít fel, amelyek ellensúlyozzák a tisztább gazdaságra és társadalomra való átállás során a szigetek gazdasági, társadalmi és területi kohéziójára – a légi és tengeri ágazatoktól való függés miatt – gyakorolt esetleges negatív következményeket;
30. fontosnak tartja a szoros nyomon követést annak érdekében, hogy a szigeteket a környezetbarát tengeri infrastruktúra fejlesztésébe teljes körűen integrálni lehessen; kéri, hogy a szigetek élvezzenek prioritást az infrastruktúra tekintetében, a légi és a tengeri közlekedés dekarbonizációja érdekében; kiemeli, hogy a szigetek strukturális hátrányai miatt polgáraik és vállalkozásaik jobban ki vannak téve az emelkedő áraknak;
31. emlékeztet arra, hogy a szigetek kis méretük és elszigetelt energiarendszereik miatt nagy kihívással néznek szembe az energiaellátás terén, mivel a villamosenergia-termelés, a szállítás és a fűtés tekintetében jellemzően a fosszilizüzelőanyag-importtól függenek;
32. úgy véli, hogy a megújuló energiaforrások, köztük az árapály-energia hasznosításnak olyan prioritásnak kell lennie, amely jelentős előnyökkel jár a szigetek számára, ugyanakkor figyelembe veszi a helyi közösségek igényeit, beleértve a szigetek hagyományos építészetének és helyi élőhelyeinek megőrzését; ezért kéri, hogy a szigetek földrajzi adottságainak megfelelően támogassák ezen energiaforrások széles körének fejlesztését; üdvözli a szigetekeken kezdeményezett zöld hidrogénprogramokat;
33. szorgalmazza, hogy a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos megszüntetése, valamint a fenntartható és megújuló energiákban rejlő lehetőségek növelését célzó intézkedések bevezetése révén valamennyi európai sziget számára fogalmazzák meg a megújuló energiaforrásokon alapuló energetikai autonómia célkitűzését, amelyet az ehhez szükséges pénzügyi forrásokkal kell támogatni; további kutatást kér annak érdekében, hogy a megújuló energiaforrások megfizethetőbbé váljanak a part menti területeken, és a különböző tengeri medencék földrajzi adottságaihoz jobban illeszkedjenek;
34. hangsúlyozza, hogy a hatékony környezeti átmenet megvalósítása érdekében kulcsfontosságú az európai szigetek helyi intézményeinek igazgatási kapacitását növelni és fejleszteni, hogy képesek legyenek előmozdítani a gazdasági, társadalmi és területi versenyképességet, és ösztönözni a polgárok klímabarát magatartását; emlékeztet arra, hogy ez az átmenet olyan szilárd kutatási és innovációs politikáktól és kezdeményezésektől is függ, amelyek előmozdítják a helyi érdekelt felek közötti

együttműködést, miközben a kutatási létesítmények szélesebb körű elterjedését segítik elő a szigeti területeken;

35. emlékezteti a tagállamokat, hogy az Igazságos Átmeneti Alapból finanszírozott nemzeti átállási terveiknek minden egyes szigetükre vonatkozóan külön tanulmányt és elemzést kell tartalmazniuk;

Gazdasági és társadalmi fejlődés

36. kiemeli az európai szigetek helyi gazdasági szerkezetének, különösen a mikrovállalkozások, valamint a kis- és középvállalkozások (kkv-k) támogatásának fontosságát;
37. felhívja a tagállamokat, hogy az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) és az Európai Regionális Fejlesztési Alap forrásainak igénybevételével támogassák a minőségi munkahelyek létrehozását, támogassák a munka és a magánélet közötti egyensúly javítását, biztosítsanak munkalehetőségeket az elnéptelenedés kockázatának kitett régiókban, különös figyelmet fordítva a nők munkaerőpiaci részvételének javítására; hangsúlyozza a tanácsadási szolgáltatások, az egész életen át tartó tanulás és a munkavállalók át- és továbbképzését szolgáló programok fontosságát minden életkorban;
38. felszólít sürgős intézkedésekre a szigetek elnéptelenedésének, továbbá az agyelszívásnak és a szakképzett munkaerő elvándorlásának korlátozására, valamint a polgárok életminőségének javítása, többek között a kiszolgáltatott csoportok hozzáférhetőségének javítása, a helyi vállalkozások támogatása, a munkahelyek védelme és az öregedő népesség kérdésének kezelése érdekében; kéri továbbá, hogy támogassák az oktatás, a szakmai képzés, a szakképzés, az innovatív és fenntartható vállalkozói szellem és a szigetek lakosai számára létrehozott foglalkoztatási intézmények fejlesztését, különösen a nők – akik körében szinte valamennyi uniós szigeten a férfiakénál magasabb a munkanélküliségi ráta – és a fiatalok esetében;
39. hangsúlyozza, hogy – adott esetben – ki kell terjeszteni a hea kulcsaira vonatkozó uniós szabályok aktualizálásáról szóló, 2021. december 7-i tanácsi megállapodást az Unió valamennyi elszigetelt területére;
40. emlékeztet arra, hogy a Covid19-válság rávilágított számos európai sziget egészségügyi hiányosságaira; hangsúlyozza ezért az egészségügyi infrastruktúra fejlesztésének és javításának, az ellátáshoz való hozzáférésnek és az egészségügyi szakemberek letelepedését ösztönző támogatás nyújtásának fontosságát, különösen a legtávolabbi szigeti területeken;
41. hangsúlyozza, hogy helyi szinten ösztönözni kell a szoros együttműködést, a mobilitást és a tudáscserét az oktatási, kutatási és technológiai innovációs intézmények, a vállalkozások és az egyes polgárok között; ezért felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai szigetek, főként a szárazföldtől legtávolabbi fekvők lakói teljes mértékben és egyenlően részt vehessenek az olyan uniós mobilitási programokban, mint az Erasmus+, az Európai Szolidaritási Testület, a DiscoverEU vagy a várható ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve) kezdeményezés;

42. emlékeztet az olyan uniós programok fontosságára, mint az ifjúsági garancia; felhívja a tagállamokat, hogy az uniós alapokkal, például az ESZA+-szal szoros összhangban gyorsan hajtsák végre ezt a programot annak érdekében, hogy kezeljék a foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben részt nem vevő fiatalok helyzetét, különös tekintettel a vidéki területeken és a munkaerőpiacukon hátrányos természeti adottságokkal vagy demográfiai hátrányokkal küzdő régiókban, köztük a szigeteken élőkre annak biztosítása érdekében, hogy minden 30 év alatti fiatal színvonalas állásajánlatot kapjon, folyamatos oktatásban, szakoktatásban vagy szakképzésben részesüljön, képes legyen az ágazatok széles körében a foglalkoztatási lehetőségekhez szükséges készségek fejlesztésére, vagy fizetett tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön négy hónapon belül;
43. üdvözli az ifjúsági garancia inkluzívabbá tételére és a megkülönböztetés minden formájának elkerülésére irányuló erőfeszítéseket, beleértve a távoli, vidéki vagy hátrányos helyzetű városi területeken, illetve tengerentúli területeken és szigeti régiókban élő fiatalokat is;

Kultúra

44. úgy véli, hogy a kultúra és a kulturális ágazat fejlesztése a szigeteken alapvető fontosságú; úgy véli, hogy a szigetek, illetve az egész EU kulturális és nyelvi identitását védeni és támogatni kell, többek között az oktatásban is, mivel az minden szempontból hozzájárul a szigetek felemelkedéséhez;
45. felszólítja a Bizottságot arra, hogy tegye 2024-et a szigetek európai évévé;

Mezőgazdaság és halászat

46. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje egy olyan rendelet szükségességét, amely egyedi mezőgazdasági intézkedéseket állapít meg valamennyi NUTS 2 és NUTS 3 szintű sziget tekintetében az élelmiszer-autonómia elérése és termékeik versenyképességének növelése érdekében, a meglévő eszközök – például a kifejezetten a távoli fekvéssel és szigetjelleggel kapcsolatos választási lehetőségek programjának (POSEI) és az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról szóló rendelet¹⁰ – sérelme nélkül;
47. intézkedésekre szólít fel a szigeti területeken gyakran fennálló, a part menti és a szárazföldi területek között lévő gazdasági különbségek áthidalása érdekében;
48. megjegyzi, hogy a szigeteken termelt mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek egyedülálló minőségűek a szigetek sajátos mikroklimatikus és topográfiai körülményeinek köszönhetően; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika révén elő kell mozdítani a szigetekről és peremterületekről származó mezőgazdasági termékek fogyasztását; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki fenntartható megoldásokat a mezőgazdasági termékeknek a legtöbb sziget és a szárazföld közötti szállítására; úgy véli, hogy ez növelni fogja a versenyképességet, különösen a kisebb

¹⁰ Az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról szóló, 2013. március 13-i 229/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet HL L 78., 2013.3.20., 41. o.

szigetek esetében, és lehetővé teszi a mezőgazdasági kistermelők szerepvállalását;

49. kitarthat amellet, hogy – az ökológiai korlátokon belül és az egészséges szárazföldi és tengeri környezet tiszteletben tartásával – fokozottan támogatni kell a szigetek fenntartható fejlődését a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás és -védelem, az állattenyésztés, az akvakultúra, a fenntartható halászat, a helyi termelés és a kék gazdaság területén, többek között az európai együttműködési programok révén; úgy véli, hogy meg kell erősíteni a szigetekeken folytatott mezőgazdasági tevékenység korszerűsítéséhez nyújtott uniós támogatást, többek között a precíziós gazdálkodás előmozdítása révén, támogatva e régiókat az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérésében;
50. rámutat arra, hogy a szigetek vidéki területeit sújtó fejlettségbeli szakadékot tovább növeli az, hogy a legtöbb szigeten nincsenek nyüzsgő városok, így nem tudnak úgy részesülni a továbbgyűrűző pénzügyi hatások előnyeiből; megjegyzi, hogy ez a versenyképesség csökkenéséhez vezet, különösen ami a kkv-k méretgazdaságossági előnyök kihasználására való képességét illeti;
51. hangsúlyozza a hatékony és eredményes földhasznosításra összpontosító területrendezés fontosságát;
52. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy elérjük a vidéki és távoli területeken élőket, elérhetőbbé tegyük a mezőgazdaságban, halászatban, erdészetben és egyéb munkahelyeken dolgozók számára a továbbképzési és átképzési lehetőségeket, valamint hogy zöld, digitális és minden további szükséges készséget biztosítsunk számukra a zöld és kék gazdaság által kínált jelenlegi és jövőbeli lehetőségek jobb megértéséhez, és lehetővé tegyük számukra, hogy jelentősen hozzájárulhassanak a környezet megőrzéséhez;
53. hangsúlyozza, hogy nincsenek fenntartható megoldások a mezőgazdasági termékek szállítására a legtöbb sziget és a szárazföld között, valamint a mezőgazdasági termékek kivitelére a szigetekről és behozatalára a szigetekre, ezért felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az uniós szigetekre vonatkozó fejlesztési terveikben támogassák a környezetbarátabb összeköttetéseket célzó innovatív projekteket;
54. felszólítja a tagállamokat, hogy használják fel a kohéziós politika keretében rendelkezésre álló valamennyi eszközt, és azonosítsák és mozdítsák elő a különböző uniós politikák és alapok közötti kiegészítő jelleg és szinergiák lehetőségeit annak érdekében, hogy a szigeteket az élelmezésbiztonság és a szigetek önfenntartó képességének megerősítése érdekében, többek között a megújuló energiaforrásokból származó energia használatának előmozdítása révén, és tegyék őket a fenntartható, körforgásos élelmiszerrendszerekre és az intelligens vidéki területekre való átállás szerves részévé, a földrajzi hátrányokat ily módon lehetőségekké alakítva; úgy véli, hogy a szigetek fenntartható élelmiszerláncban betöltött szerepének előmozdítása az uniós regionális politikai eszközök, többek között a kohéziós politika révén további munkalehetőségeket teremthet, és megállíthatja a szigeti régiókban tapasztalható elnéptelenedési tendenciát;
55. hangsúlyozza, hogy jövedelmező és környezetbarát rövid ellátási láncokat kell támogatni és egy olyan mezőgazdasági ágazat fejlesztését, amely a nagy hozzáadott

értékű hagyományos termékeket, a helyi fogyasztást és a zöld megoldásokat helyezi előtérbe, és hozzájárul az élelmiszer-önellátás eléréséhez;

56. hangsúlyozza, hogy folytatni kell a „Jobb életminőség a vidéki területeken” című, II. corks nyilatkozat végrehajtását az európai szigetek előtt jelenleg álló kihívások és lehetőségek átgondolása érdekében; kéri, hogy a vidéki területekre vonatkozó hosszú távú jövőkép kidolgozásakor vegyék figyelembe a legkülső régiók és az égei-tengeri szigetek sajátosságait; felszólítja a Bizottságot, hogy a regionális tervezési folyamatok során mozdítsa elő a szigetekkel kapcsolatos politikákat a fenntartható mezőgazdaság, az élelmiszer-termelés, az agrárturizmus, a kék gazdaság és a konnektivitás támogatása érdekében, többek között az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot (EMVA) kiegészítő finanszírozás, az éghajlatváltozás kezelése, a biológiai sokféleség védelme, a körforgásos gazdaság bevezetése és a megújuló energia felé való elmozdulás révén; sürgeti továbbá a Bizottságot, hogy értékelje a szigetcsoportokat jellemezte régiók szigetjellegének és kettős szigetjellegének valós költségeit is, figyelembe véve a szigetek, különösen a legkülső régiók sérülékeny pontjait és eszközeit; úgy véli, hogy az uniós kohéziós politikában figyelembe kell venni a szigetek jellemezte régiók szigetjellegének valós költségeit, miközben ezzel egyidejűleg naprakész és harmonizált adatok alapján hatásvizsgálatot kell végezni a szigetekre vonatkozó uniós kezdeményezésekről és fellépésekről; hangsúlyozza, hogy a vidéki területek megfigyelőközpontja egyedülálló lehetőséget kínál a szigeti területekre vonatkozó megfelelő és naprakész, jó minőségű adatok előállítására, amelyek többek között a földhöz való hozzáférésre összpontosítanak, megteremtve a szigetek átfogó mezőgazdasági és gazdasági fejlődésének alapjait;
57. úgy véli, hogy az élő állatokat továbbra is tengeri úton kell szállítani, tekintettel arra, hogy egyes szigetek mezőgazdasági ágazatai, főként a legkisebb szigetek, amelyek kis méretük és az ebből következő infrastruktúra hiánya miatt nem képesek állati tetemeket szállítani, nagy mértékben függnek az exporttól;
58. úgy véli, hogy meg kell erősíteni a szigetekeken folytatott mezőgazdasági tevékenység korszerűsítéséhez nyújtott uniós támogatást, többek között a precíziós gazdálkodás előmozdítása révén, támogatva e régiókat az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérésében;
59. felhívja a figyelmet azonban arra, hogy mivel a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia tovább korlátozza a növényvédő szerek használatát az Unióban, figyelembe kell vennie a trópusi és szubtrópusi növények legkülső régiókon belüli sajátosságait is, és korlátoznia kell az uniós szabványoknak nem megfelelő termékek uniós piacokhoz való hozzáférését;
60. úgy véli, hogy a legkülső régiókra való tekintettel az EU kohézióját a következők révén kell megvalósítani: az EUMSZ 349. cikkének megerősítése, nevezetesen az e régiókban alkalmazandó „uniós vívmányok” megszilárdításával; a POSEI program és költségvetésének fenntartása és megerősítése, különösen a mezőgazdaságon kívüli más ágazatokra, például a halászatra, a közlekedésre, az idegenforgalomra stb. való átcsoportosítással; a legkülső régiók termékeinek differenciált kezelésének biztosítása valamennyi gazdasági partnerségi és szabadkereskedelmi megállapodás újratárgyalása során, valamint az érzékeny mezőgazdasági termékek, például a banán, a paradicsom, a

cukor és a tej teljes körű védelme e tárgyalások során;

61. kéri, hogy a POSEI program révén erősítsék meg a KAP keretében a legkülső régiók mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari behozataltól való függőségének csökkentésére irányuló speciális mechanizmusokat, valamint erősítsék meg e régiók élelmezésbiztonságát és piacaikhoz való hozzáférési képességét, függetlenül attól, hogy azok a saját területükön vagy az Unióban máshol található-e; e célból kéri, hogy 2027-től növeljék a POSEI költségvetését e távoli és szigeti régiók növekvő szükségleteinek kielégítése, valamint helyi termelésük fejlesztése érdekében, mivel jelentős termelési többletköltségek sújtják őket;
62. felszólítja a Bizottságot, hogy az EMVA esetében tartsa fenn a hosszú távú 85%-os társfinanszírozási arányt a legkülső régiók esetében e területek társadalmi-gazdasági fejlődésének biztosítása és ezáltal a távoli elhelyezkedésükből fakadó problémák enyhítése érdekében;
63. felszólít a nem uniós országból származó trópusi árukra alkalmazandó európai környezetvédelmi és szociális normák szigorú betartására, és arra, hogy rendszerszinten vezessenek be importkvótát az ezen országokból származó trópusi termékekre, a jelenlegi kereskedelmi forgalom alapján; kéri, hogy e feltételeknek való megfelelést felügyeleti mechanizmusok és különös szankciók hatályba léptetésével ellenőrizzék; javasolja a megfelelés elvének előírását a nem uniós országokból származó behozatalra, különösen a biotermékekre vonatkozóan;
64. elismeri, hogy a part menti régiók és a legkülső régiók történelmileg függenek a halászatról, és pénzügyi támogatásban kell részesülniük a halászati ágazatban a munkahelyek megszilárdítása és új ágazatok kialakítása, valamint új munkahelyek teremtése érdekében, különösen a kisüzemi halászatban; felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be célzott politikákat a meglévő munkahelyek védelme, a többféle új munkahely létrehozása és a digitalizáció előmozdítása érdekében; hangsúlyozza a munkaerő-piaci megkülönböztetés minden formája megakadályozásának, valamint a kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű csoportok védelmének és támogatásának fontosságát; támogatja az európai strukturális és beruházási alapok együttes felhasználását, hogy az átfedéseket elkerülve szinergiákat teremtsenek;
65. komoly aggodalmát fejezi ki a halászati ágazat munkavállalóinak fizikai és mentális egészsége miatt, amelyet gyakran nemcsak a nyílt tengeren való munkavégzésben rejlő veszély fenyeget, hanem olyan hajók használata is, amelyek nem felelnek meg a jelenlegi biztonsági előírásoknak, ami növeli a munkahelyi baleseteknek, köztük a súlyos baleseteknek való kitettségüket; ezért felhívja az illetékes hatóságokat, hogy az európai normák csökkentése nélkül biztosítsanak biztonságos és tisztességes munkakörülményeket az ágazat valamennyi munkavállalója számára, valamint biztosítsanak egyenlő versenyfeltételeket és tisztességes versenyt a halászati vállalatok között világszerte; felhívja a tagállamokat, hogy a környezetvédelmi fenntarthatósági követelményeknek megfelelően nyújtsanak megfelelő támogatást a flottabiztonság és a munkakörülmények javításához, különös tekintettel a kisüzemi halászatra, különösen a szigeti és legkülső régiókban, ahol a hajók átlagos kora jelentősen magasabb, mint az ipari halászatban; üdvözli a Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy megállapodásra törekedjen a halászhajók biztonságára vonatkozóan;

Turizmus

66. megjegyzi, hogy az idegenforgalmi ágazat a jövedelem és a foglalkoztatás tekintetében a szigeti régiók gazdasági növekedésének fő tényezője; felhívja ezért a Bizottságot, hogy nyújtson külön kiegészítő pénzügyi támogatást a szigetek fenntartható turizmusához, oldja meg a szezonális turizmus problémáját, és támogasson innovatív kísérleti projekteket az európai zöld megállapodás célkitűzéseivel összhangban álló ökológiai és digitális megoldások előmozdítása érdekében, és segítse a turizmustól nagymértékben függő szigeteket gazdaságuk diverzifikálásában; kéri továbbá a Bizottságot, hogy hozzon létre egy fenntartható európai turizmus címkét, amely a szigetek és a szigeti régiók erősségeit és erőfeszítéseit népszerűsíti ezen a területen;
67. hangsúlyozza, hogy a fenntartható mezőgazdaság és élelmiszer-termelés, különösen a környezetbarát gyakorlatok és a fenntartható agroturizmus támogatása érdekében a szigetekre vonatkozóan meg kell erősíteni mind az integrált területfejlesztési megközelítést, például az integrált területi beruházásokat és a közösségvezérelt helyi fejlesztést, mind az olyan kezdeményezéseket, mint például az intelligens falvak és az európai digitális innovációs központok; kiemeli az intelligens energia- és vízfelhasználás előmozdításának fontosságát annak biztosítása érdekében, hogy a szigetek a lehető legjobban kihasználhassák szűkös erőforrásaikat;

Hozzájárás a közszolgáltatásokhoz

68. felszólít a fenntartható közlekedés elősegítése érdekében a szigetek közlekedési infrastruktúrájának fejlesztésére és javítására, valamint a közúti, repülőtéri és kikötői infrastruktúra korszerűsítésének és környezetbarátabbá tételének támogatására, miközben biztosítja a társadalmilag igazságos átállást; kéri különösen a környezetbarát tömeg- és egyéni közlekedés támogatását;
69. kéri, hogy részesítsék előnyben az alapvető infrastruktúrába való nagyobb mértékű beruházásokat annak érdekében, hogy valamennyi háztartás könnyebben hozzáférhessen az ivóvízhez és az egészségügyi szolgáltatásokhoz;
70. hangsúlyozza, hogy fenntartható tengeri és légi közlekedés révén biztosítani kell valamennyi sziget területi folytonosságát, szigorúan ügyelve a monopolhelyzetek elkerülésére, kivéve, amikor szabad verseny esetén nem elegendőek a rendszeres fuvarozási szolgáltatások, ami közszolgáltatási megállapodások megkötését teszi szükségessé; hangsúlyozza a személy- és áruszállítási költségek csökkentésének fontosságát, többek között a lakosoknak nyújtott kedvezményes tarifák révén, valamint a szárazföldi hidak és a közúti összeköttetések biztonságát és megfelelőségét;
71. felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai rendszerösszekötő eszköz 2021–2023-as munkaprogramja és az európai együttműködési programok hozzájáruljanak a szigetek területi hozzáférhetőségéhez; megjegyzi, hogy a szigetek megközelíthetőségének javítása, valamint a szigetekhez vezető és a szigetek közötti fenntartható közlekedési kapcsolatok fejlesztése alapvető fontosságú a szigetek fejlődése és az olyan alapvető közszolgáltatások nyújtása szempontjából, mint az oktatás, az egészségügy és a szociális ellátás; úgy véli, hogy az ilyen jellegű fejlesztések nem korlátozódhatnak a szárazföldre vagy adott esetben az uniós tagállamokra;

72. hangsúlyozza – különösen a Covid19-világjárvány okozta válsággal összefüggésben – az egészségügyi infrastruktúra javításának, a távgyógyászat és a telepszichiátriai szolgáltatások megerősítésének, valamint az egészségügyi alapellátás és a gyógyszerekhez való hozzáférés javításának fontosságát az uniós szigeteken;
73. hangsúlyozza, hogy a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcsfontosságú, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként a digitális készségek terén mutatkozó hiányosságok megszüntetését annak biztosítása révén, hogy a kiszolgáltatott régiók, köztük a vidéki és távoli területek, valamint a hátrányos helyzetű polgárok hozzáférjenek a digitális oktatáshoz és képzéshez, a minimálisan szükséges hardverhez, az internethez való széles körű hozzáféréshez, valamint a digitális támogatáshoz és más technológiai tanulási eszközökhöz; hangsúlyozza, hogy támogatni kell ezeket a csoportokat a boldoguláshoz szükséges digitális készségek fejlesztése és az egyenlőtlenségek elmélyülésének elkerülése érdekében, biztosítva, hogy senki se maradjon le;
74. hangsúlyozza, hogy a szigetek digitalizációja és hatékony digitális összeköttetése kiemelt prioritás, különösen a földrajzi hátrányaik leküzdéséhez való hozzájárulás, valamint a digitális technológiák és infrastruktúra, az oktatási és képzési szolgáltatások, az e-egészségügy – többek között a távgyógyászat és a telepszichiátria –, valamint a polgároknak és a kkv-knak nyújtott egyéb alapvető kormányzati szolgáltatások nyújtásának javítása érdekében, amelyek pozitív hatást gyakorolnak az üzleti stratégiákra és műveletekre;
75. hangsúlyozza, hogy fontos fenntartani az uniós szigeteket a világ többi részével összekötő digitális infrastruktúrákat, nevezetesen azáltal, hogy elegendő európai forrást különítenek el az elavult tenger alatti kábelek cseréjére;
76. úgy véli, hogy különösen a kis szigeteken nehéz a kkv-k számára könnyen hozzáférni a vállalkozói tevékenység elősegítésével, a készségfejlesztéssel és az uniós finanszírozású lehetőségekkel kapcsolatos bármilyen információhoz; e tekintetben erőteljesebb pénzügyi támogatásra, valamint kiterjesztett tájékoztató ülések, tanácsadási szolgáltatások és testre szabott képzések biztosítására szólít fel;

Migráció

77. megjegyzi, hogy egyes szigetek olykor a helyi népességet jócskán meghaladó, nagyszámú migráns érkezésével szembesülnek, és nincsenek olyan helyzetben, hogy biztosítani tudják a szükséges szállást és segítséget;
78. felhívja a figyelmet a szigeteken, a peremterületi szigeteken és a legkülső régiókban a menekültügyi és befogadási rendszerekre nehezedő különleges és aránytalan nyomásra; kéri, hogy a szigetekre vonatkozó európai cselekvési terv ismerje el a fent említett menekültügyi és migrációs helyzetet, amely európai szinten olyan összehangolt megoldásokat igényel, amelyek tiszteletben tartják az egyén jólétét és méltóságát, ugyanakkor kezelik a nyomást;

Állami támogatási rendszerek és a fejlesztési hiányt csökkentő intézkedések újraértékelése

79. kéri a Bizottságot, hogy készítsen elemzést az uniós szigeteken székhellyel rendelkező

vállalatoknak nyújtott állami támogatások mértékéről; úgy véli, hogy az Unió és a tagállamok által tett erőfeszítések ellenére feltétlenül meg kell állapítani, hogy a szigeteken található vállalatok részesültek-e és milyen mértékben az ilyen intézkedések előnyeiből, illetve ennek megfelelően újra kell értékelni az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat; ezzel összefüggésben hangsúlyozza annak fontosságát, hogy rugalmasabb állami támogatást kell nyújtani a légi és tengeri szállítási vállalatoknak ezeken a szigeti területeken, mivel teljes mértékben ezektől a közlekedési eszközöktől függenek;

80. kéri, hogy az állami támogatásokra vonatkozó jogi keret bármely jövőbeli felülvizsgálatát az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag ezen területekre gyakorolt hatása fényében, valamint olyan konkrét mutatókon alapuló hatástanulmányok alapján végezzék el, amelyek lehetővé teszik a szigeti régiók gazdasági elmaradott versenyképességének értékelését, és hogy a szigeti területek számára külön degresszív rendszert dolgozzanak ki, amikor az állami támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretben előírt rendkívüli intézkedések 2021. december 31. után lejárnak;
81. tekintettel a szigetek sajátos jellemzőire, kéri, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozóan hozzanak létre egy „Szigetek” alkategóriát a regionális állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazására, valamint hogy töröljék el az európai szigetekre és a legkülső régiókra vonatkozó úgynevezett „de minimis” felső határát, amely felett a Bizottság engedélye szükséges;
82. hangsúlyozza, hogy rugalmasabb megközelítésre van szükség az európai finanszírozás szigeteken és legkülső régiókban történő hatékonyabb felhasználásának biztosítása érdekében, a vonatkozó minőségi előírások és monitoringeljárások csorbulása nélkül;
83. megjegyzi, hogy a jelenlegi de minimis szabály korlátozza a versenyképességet, és nehézségeket okoz az európai szigeteken és a legkülső régiókban; úgy véli, hogy az uniós szigetek mindegyikét mentesíteni kellene a de minimis szabály alkalmazandó felső határai alól, hogy kevésbé kerüljenek hátrányos helyzetbe; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat úgy igazítsa ki, hogy a szigetjellel ellensúlyozására nyújtott támogatásokat ne állami támogatásnak, hanem kompenzációnak tekintsék annak érdekében, hogy az európai szigetek és legkülső régiók egyenlő feltételekkel rendelkezzenek kontinentális társaikkal;
84. a szigetek helyzetének figyelembevételével kéri a szigeteknek a kohéziós politika területi együttműködési célkitűzése vagy az európai szomszédságpolitika keretében megvalósuló határokon átnyúló együttműködési programok keretében finanszírozásra jogosult határrégióként való besorolásához használt távolsági kritérium (150 km) újraértékelését; úgy véli, hogy ha valamilyen határértéket kell megállapítani, akkor a szigeti régiók esetében célszerűbb lenne, ha a határokon átnyúló területekkel kapcsolatos feltételt a tengeri medencék szintjén alkalmaznák;

A szigetekre vonatkozó egyedi és célzott európai politika

85. hangsúlyozza, hogy a szigetekre vonatkozó statisztikai adatok hiánya akadályozza a célzott politikák kidolgozását; felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy, az EUMSZ. 174. cikkéhez kapcsolódó, hátrányos helyzetű területekkel foglalkozó európai intézetet, amely megbízható és összesített statisztikai – többek között nemekre lebontott

– adatokat gyűjt, amelyeket harmonizált kritériumok alapján rendszeresen frissítenek, minden közigazgatási szinten; felszólítja a Bizottságot, hogy javítsa az európai szigetekre vonatkozó statisztikai adatok gyűjtését, és vezessen be területi ellenőrzést a javaslataival kapcsolatos hatásvizsgálatokban, hogy célzott politikákat lehessen kidolgozni, és fel lehessen mérni, hogy a javasolt jogszabályok hogyan hatnának a különböző régiókban élő polgárokra és vállalkozásokra;

86. hangsúlyozza, hogy jelenleg a szigetekre nem terjednek ki a területi osztályozásra vonatkozó uniós jogszabályok; felhívja a Bizottságot, hogy kezdjen vitát erről a kérdésről annak érdekében, hogy a szigetek bekerüljenek a statisztikai célú területi egységek közös osztályozásába, és fontolja meg egy, az európai városi kezdeményezéshez hasonló program létrehozását az európai szigetek közötti partnerségek támogatása érdekében, hogy innovatív megközelítéseket alakítsanak ki a szigetspecifikus problémákra, valamint a legjobb gyakorlatok megosztására és a polgárok és vállalkozások számára előnyös megoldások végrehajtására;
87. kéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az európai szigetek által a szigetjelleghez kapcsolódó kihívásokról és többletköltségekről már elkészített tanulmányokat, és készítsen interdiszciplináris elemzéseket a szigeti területek demográfiai, földrajzi, gazdasági, társadalmi és környezeti jellemzőire vonatkozóan annak érdekében, hogy ezek a régiók ne szenvedjenek bármilyen versenyhátrányt a földrajzi helyzetükből adódóan;
88. további keretösszeg létrehozására szólít fel, amelynek célja, hogy segítse az európai szigeteket sajátos kihívásaik és az egyenlőtlenségek leküzdéséhez, és fedezze az európai szigetekkel kapcsolatos többletköltségeket a jövőbeli kohéziós politika keretében; javasolja a szigetekkel foglalkozó kapcsolattartó pont kibővítését egy szigetekkel foglalkozó munkacsoport felállításával a Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságán belül;
89. felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg a költségvetésnek az egy főre jutó GDP alapján történő elosztását, hogy lefedje a szigetek közötti valamennyi egyenlőtlenséget;

A szigetekről szóló paktum és a szigetekre vonatkozó európai cselekvési terv

90. kéri a Bizottságot, hogy végezze el az EUMSZ 174. cikkének dinamikus értékelését, és e cikk alapján dolgozzon ki egy valódi európai szigetfejlesztési menetrendet, valamint e jelentés alapján hozzon létre egy olyan európai szigetstratégiát, amely megfelel a helyi igényeknek és realitásoknak, valamint figyelembe veszi az EU egyes tengeri medencéinek sajátosságait; felkéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a szigeti területek sokszínű helyzetéről, és dolgozzon ki konkrét javaslatokat tartalmazó stratégiát a szigetekre vonatkozóan;
91. kéri, hogy a városi paktum és a jövőbeli vidéki paktum mintájára, a főbb érdekelt felek, nevezetesen a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, a gazdasági és szociális szereplők, a civil társadalom, a tudományos élet és a nem kormányzati szervezetek részvételével mielőbb dolgozzanak ki és hajtsanak végre egy szigetekről szóló paktumot;
92. hangsúlyozza, hogy a szigeti közösségekkel folytatott és a szigetközösségek közötti párbeszéd elengedhetetlen az európai projekthez való közelítés elősegítéséhez, a

kultúrák közötti hidak kiépítéséhez, a döntéshozatali folyamatok iránti érdeklődés ösztönzéséhez és magának az Európai Unió építésének elősegítéséhez;

◦

◦ ◦

93. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának, valamint a tagállamok nemzeti és regionális parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Az EU szigeteit súlyosan érintette a Covid19-válság, amely a szigetjelleg és más állandó strukturális hátrányok miatt már amúgy is sebezhető gazdaságokat sújtja. A szigeteket elsősorban a szárazföldtől való fizikai „elszakítottság” jellemzi, és számos kihívás az olyan állandó körülményekből fakad, mint például a tengeri és légi közlekedéstől való függés, az infrastruktúra hiánya, az emelkedő árak és költségek. A szigetek gazdasági piacainak nagyfokú koncentrációja az elsődleges és a terciér szektorban tovább befolyásolja ezeket a területeket. Az idegenforgalmi ágazat bizonyult az egyik legérzékenyebbnek, és a szigetek növekvő hiperspecializálódását ebben az ágazatban ellensúlyozni kell az elsődleges és a másodlagos ágazat egyéb tevékenységeinek fejlesztésével, valamint más szolgáltatási, különösen a digitális technológiához kapcsolódó tevékenységekkel.

Ez a válság hozzáadódik a brexithez, amely több ágazatban, például a halászatban is megrázta Európát és különösen az Atlanti-óceán térségét. Az EU szigetei is az éghajlatváltozás frontvonalában vannak, különösen a tengerszint emelkedése és a part menti erózió, a tengerek és óceánok felmelegedése és savasodása miatt, amelyek óriási veszélyt jelentenek a lakott központokra, valamint a tengeri és szárazföldi biológiai sokféleségre. Ezenkívül a legkülső régiók és a szigetek különösen ki vannak téve a természeti katasztrófáknak, például vulkánkitöréseknek, erdőtüzeknek vagy ciklonoknak.

Az Európai Unió szigetei, bár jogilag hátrányos helyzetű területként vannak elismerve, nem mindig részesülnek a Szerződésben előírt különleges támogatásokból. Az Európai Unió mindenekelőtt tengeri kontinens, amelynek szigetei jelentős földrajzi, kulturális, nyelvi és környezeti gazdagság forrásai. Következésképpen az uniós politikának jobban figyelembe kell vennie ezeket a területeket egy, az összes európai szigetterületre vonatkozó közös politika keretében.

A jelentés különösen felszólít az uniós szigetek előtt álló kihívásokra való jobb válaszadásra, legyen szó akár demográfiai, gazdasági vagy környezetvédelmi kérdésekről. Az előadó továbbá felszólít egy európai szigetstratégia, egy szigetekről szóló paktum megvalósítására. Felszólít ezenkívül arra, hogy az uniós politikák vegyék figyelembe a szigetek és a tengeri medencék sajátosságait, különösen a statisztikai információk jobb kezelése és gyűjtése, illetve a regionális állami támogatási rendszer felülvizsgálata révén. Végezetül a jelentés felszólít egy szigetekre vonatkozó paktum létrehozására – a városi paktum mintájára – a szigetek kérdésére vonatkozó közös uniós politika meghatározása céljából.

13.1.2022

VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Regionális Fejlesztési Bizottság részére

a szigetekről és a kohéziós politikáról: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kihívások
(2021/2079(INI))

A vélemény előadója: Petros Kokkalis

JAVASLATOK

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság felkéri a Regionális Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- A. mivel az agrár-élelmiszeripari ágazat stratégiai jelentőséggel bír a szigetek számára a természeti erőforrások fenntarthatóbb felhasználása szempontjából; mivel az RCP4.5 reprezentatív koncentrációs pálya (RCP) előrejelzése szerint a jövőben akut problémákkal kell majd szembenézni a mezőgazdaság terén;
- B. mivel a szigeteken található mezőgazdasági üzemeket, amelyek többsége kisméretű gazdaság, akadályozza távoli elhelyezkedésük, szigetjellegük, környezeti sajátosságaik, a szárazföldről származó energiától való függésük, a termelésnek a helyi és éghajlati viszonyok miatt korlátozott sokfélesége, valamint a helyi piacoktól való nagymértékű függésük; mivel ezeket az éghajlati válság, a környezetkárosodás, a biológiai sokféleség csökkenése, valamint az olyan alapvető infrastruktúrák hiánya is hátráltatja, mint az utak, a vízellátás, a hulladékgazdálkodás, valamint a digitális és egészségügyi infrastruktúra; mivel ezeket a strukturális nehézségeket gyakran súlyosbítja a teljes mértékben fejlett általános érdekű szolgáltatások hiánya;
- C. mivel a szigetek, különösen a legkülső régiók nagyon ki vannak téve a társadalmi-gazdasági válságoknak és a természeti katasztrófáknak, például a szélsőséges időjárási eseményeknek és a vulkáni tevékenységeknek; mivel elszigetelt elhelyezkedésük és a szárazföldi területekről származó alapvető szükségleti cikkekhez, például az üzemanyaghoz vagy a vízhez való hozzáférés nehézségei miatt a szigeteket súlyosabban érintik az olyan jelenségek, mint a Covid19-világjárvány, amelyek különös nehézségeket okoznak a mezőgazdasági termelőknek; mivel az EU szigeti területei Európa sokszínűségének 80%-át teszik ki, a kontinens számos őshonos fajának adnak otthont, és akár menedékként is szolgálhatnak a veszélyeztetett vagy kihalás veszélyének kitett fajok számára, egyben létfontosságú telelőhelyeket, pihenőhelyeket vagy szűk keresztmetszeteket jelentenek a vándormadarak, emlősök és gerinctelenek

számára, valamint a táj és a környezet különleges védelmet igénylő, értékes területei;

- D. mivel a szigetek társadalmi-gazdasági fejlődése jelentős mértékben az erősen szezonális jellegű ágazatokon, például a mezőgazdaságon és az idegenforgalmon alapul; mivel a szigeti régiók mezőgazdasági termelőinek különösen az alacsony versenyképesség jelent problémát, mivel magas szállítási költségeket kell fizetniük és nem tudják kihasználni a méretgazdaságosság előnyeit, mivel a föld számos esetben szűkös erőforrás; mivel a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszer-ellátási rendszerek kialakítása érdekében a szigeteknek meg kell felelniük a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiának, amely az európai zöld megállapodás alapvető részét képezi; mivel ezek a régiók komoly hátrányt szenvednek a harmadik országok által támogatott verseny miatt, amelyek nem tartják tiszteletben ugyanazokat a környezetvédelmi és élelmiszer-biztonsági termelési normákat, és sokkal alacsonyabb munkaerőköltségekkel kell számolniuk;
- E. mivel a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia uniós mezőgazdasági termelésre gyakorolt hatása súlyos következményekkel járhat a szigeti régiókban a harmadik országokból származó behozattal szembeni gyenge versenyképességük és a termelésük diverzifikálásával kapcsolatos kihívások miatt;
1. felszólítja a Bizottságot, hogy a közös agrárpolitika (KAP) keretében és költségvetési megszorítások nélkül támogassa a megfelelő szintű finanszírozást, többek között az Unió legkülső régióira (POSEI-rendszer) és a kisebb égei-tengeri szigetekre irányuló programokon keresztül; ezt szükségesnek tartja a mezőgazdasági versenyképesség fokozása, a hagyományos mezőgazdasági tevékenységek fejlődésének megőrzése, e régiók alapvető mezőgazdasági termékekkel való ellátásának védelme, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás biztosítása, a biológiai sokféleség szempontjából kiemelt jelentőségű ökoszisztémák szigorú védelme, a jövedelemtermelő és környezetbarát ellátási láncok kialakítása, a rövid ellátási láncok előmozdítása, a diverzifikált mezőgazdasági ágazat kialakítása, a fenntartható új technológiákhoz való könnyebb hozzáférés előmozdítása, valamint az EU szigetein a harmonizált és kiegyensúlyozott területfejlesztés támogatása érdekében;
 2. üdvözli, hogy a jelenlegi többéves pénzügyi keretben megmaradt a POSEI és a kisebb égei-tengeri szigetek finanszírozása; hangsúlyozza, hogy e programok szerepet játszanak a hagyományos tevékenységek megőrzésében, a helyi fogyasztásra szánt mezőgazdasági termelés diverzifikálásában és a mezőgazdasági termékekkel való tisztességes ellátás biztosításában; felszólítja a Bizottságot, hogy elemezze a szigetek, különösen a legkülső régiók helyzetét az olyan élelmiszer-ellátási nehézségek esetén, mint amilyenek a Covid19-járvány kitörését követően következtek be, és javasoljon e régiók távoli fekvéséhez igazított megfelelő intézkedéseket; hangsúlyozza továbbá, hogy egy 2016-os bizottsági jelentés szerint célzott POSEI-rendszer nélkül a mezőgazdasági termelés beszüntetésének kockázata kihathat bizonyos sajátos szükségletek kielégítésére, beleértve a foglalkoztatást, a környezetvédelmi kérdéseket és a szigeti régiók területi dimenzióit; sürgeti a Bizottságot, hogy olyan rendkívüli körülmények esetén, mint amilyenek például a La Palma szigetén (Kanári-szigetek) 2021. szeptember 19-én történt vulkánkitörést követően a mezőgazdasági ágazat szembesült, növelje a POSEI pénzügyi keretösszegét; felszólítja a Bizottságot, hogy alternatív lehetőségként tegye rugalmasabbá a POSEI irányítását és végrehajtását annak

biztosítása érdekében, hogy a legkülső régiók mezőgazdasági termelői és állattenyésztői a támogatás teljes összegét megkapják anélkül, hogy vis maior vagy természeti katasztrófa esetén 70%-os termelést kellene elérniük;

3. felszólítja a Bizottságot, hogy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) esetében tartsa fenn a hosszú távú 85%-os társfinanszírozási arányt a legkülső régiókra vonatkozóan e területek társadalmi-gazdasági fejlődésének biztosítása és a távoli elhelyezkedésükből fakadó problémák enyhítése érdekében;
4. hangsúlyozza, hogy a fenntartható mezőgazdaság és élelmiszer-termelés, különösen a környezetbarát gyakorlatok és a fenntartható agroturizmus támogatása érdekében a szigetekre vonatkozóan meg kell erősíteni mind integrált területfejlesztési megközelítést, például az integrált területi beruházásokat és a közösségvezérelt helyi fejlesztést, mind az olyan kezdeményezéseket, mint például az intelligens falvak és az európai digitális innovációs központok; kiemeli, hogy elő kell mozdítani az intelligens energia- és vízfelhasználást annak biztosítása érdekében, hogy a szigetek a lehető legjobban kihasználhassák szűkös erőforrásaikat;
5. felhívja a figyelmet arra, hogy a rendezett és hatékony tengeri és légi közlekedés, beleértve a jól karbantartott repülőtéri infrastruktúrát is, fontos az uniós szigetek, különösen a legkülső régiók mezőgazdasági ágazatának fejlődése szempontjából, tekintettel a korlátokra, amelyekkel szembesülnek;
6. úgy véli, hogy az élő állatokat továbbra is tengeri úton kell szállítani, tekintettel arra, hogy egyes szigetek mezőgazdasági ágazatai, főként a legkisebb szigetek, amelyek kis méretük és az ebből következő infrastruktúra hiánya miatt nem tudnak állati tetemeket szállítani, nagy mértékben függnek az exporttól;
7. hangsúlyozza, hogy a szigetek a világ biológiai sokféleségének jelentős része megtalálható, amely egyedülálló biogeográfiai, filogenetikai és funkcionális jegyekkel rendelkezik, és amely fontos fajok kiterjedt szaporodóhelyeinek ad otthont, és hogy a szigetek e biológiai sokféleség aránytalanul nagy részét elveszítették; úgy véli, hogy célzott regionális politikákat és intézkedéseket kell végrehajtani, például összehangoltabb technikai segítségnyújtást a szigetek egyedülálló biológiai sokféleségének védelme és helyreállítása, valamint szűkös természeti erőforrásaik, például a talaj és a víz megőrzése érdekében, mezőgazdasági termelékenységük, különösen a fenntartható hagyományos termékek megőrzése és az emberek megélhetésének biztosítása érdekében, valamint támogatni kell az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérését; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatásukat, hogy ösztönözzék őket a biológiai sokféleséget elősegítő gyakorlatok irányába történő elmozdulásra, többek között magasabb finanszírozási és társfinanszírozási arányok révén;
8. sajnálatosnak tartja, hogy az uniós politikák nem mindig veszik figyelembe a legtávolabbi szigeti területek sajátosságait, és hogy e régiók szükségletei alulreprezentáltak az uniós jogszabályokban; emlékeztet arra, hogy az EU-nak nincs konkrét stratégiája a legkülső régiók problémáinak és kihívásainak kezelésére; felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg e területek szükségleteinek részletes tanulmányozására és elemzésére irányuló stratégia elindítását;

9. hangsúlyozza, hogy amennyire lehet, alkalmazkodni kell az éghajlatváltozáshoz, különösen az élelmiszer- és a mezőgazdasági ágazatban; hangsúlyozza, hogy a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó növényeket használó, reziliens mezőgazdaságnak jobb esélye van arra, hogy ellenálljon az éghajlatváltozás hatásainak; felszólítja a tagállamokat, hogy a lehető legjobban használják fel a rendelkezésre álló forrásokat, különösen a kohéziós alapokat, hogy támogassák a mezőgazdasági termelőket az e tekintetben szükséges változtatások végrehajtásában;
10. felszólítja a tagállamokat, hogy használják fel a kohéziós politika keretében rendelkezésre álló valamennyi eszközt és azonosítsák és mozdítsák elő a különböző uniós politikák és alapok közötti kiegészítő jelleg és szinergiák lehetőségeit annak érdekében, hogy a szigeteket – többek között a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdítása révén – önfenntartóbbá, valamint a fenntartható, körforgásos élelmiszerrendszerekre és az intelligens vidéki területekre való átállás szerves részévé tegyék, a földrajzi hátrányokat ily módon lehetőségekké alakítva; úgy véli, hogy a szigetek fenntartható élelmiszerláncban betöltött szerepének előmozdítása az uniós regionális politikai eszközök, többek között a kohéziós politika révén további munkalehetőségeket teremthet, és megállíthatja a szigeti régiókban tapasztalható elnéptelenedési tendenciát;
11. megjegyzi, hogy a szigeteken termelt mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek egyedülálló minőségűek a szigetek sajátos mikroklimatikus körülményeinek és topográfiájának köszönhetően; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika révén elő kell mozdítani a szigetekről és peremterületekről származó mezőgazdasági termékek fogyasztását; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki fenntartható megoldásokat a mezőgazdasági termékeknek a szigetek és a szárazföld közötti szállítására; úgy véli, hogy ez különösen a kisebb szigetek versenyképességét növelné, és lehetővé tenné a mezőgazdasági kistermelők szerepvállalását;
12. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe azokat a sajátos problémákat, amelyekkel az európai szigetek a Covid19-járvány során szembesülnek; felszólítja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe e problémáknak a szigetek mezőgazdaságára és állattenyésztésére gyakorolt hatását, mivel ezeken a helyeken a gazdaság elszigeteltsége és leállása veszélyezteti a szárazföldi területekről származó alapvető üzemanyag- és vízellátáshoz való hozzáférést;
13. hangsúlyozza, hogy folytatni kell a „Jobb életminőség a vidéki területeken” című Cork 2.0 nyilatkozat végrehajtását az európai szigetek előtt jelenleg álló kihívások és lehetőségek átgondolása érdekében; kéri, hogy a vidéki területekre vonatkozó hosszú távú jövőkép kidolgozásakor vegyék figyelembe a legkülső régiók és az égei-tengeri szigetek sajátos jellemzőit; felszólítja a Bizottságot, hogy a regionális tervezési folyamatok során mozdítsa elő a szigetekkel kapcsolatos politikákat a fenntartható mezőgazdaság, az élelmiszer-termelés, az agrárturizmus, a kék gazdaság és a konnektivitás támogatása érdekében, többek között az EMVA-t kiegészítő finanszírozás, az éghajlatváltozás kezelése, a biológiai sokféleség védelme, a körforgásos gazdaság bevezetése és a megújuló energia felé való elmozdulás révén; sürgeti továbbá a Bizottságot, hogy értékelje a szigetcsoportok szigetjellegének és kettős szigetjellegének valós költségeit is, figyelembe véve szigetek, különösen a legkülső régiók sérülékeny pontjait és eszközeit; úgy véli, hogy az uniós kohéziós

politikában figyelembe kell venni a szigeti régiók szigetjellegének valós költségeit, miközben naprakész és harmonizált adatok alapján hatásvizsgálatot kell végezni a szigetekre vonatkozó uniós kezdeményezésekről és fellépésekről; hangsúlyozza, hogy a vidéki területek megfigyelőközpontja egyedülálló lehetőséget kínál többek között a szigeti területeken a földhöz való hozzáférésre vonatkozó naprakész és jó minőségű adatok előállítására, megteremtve az uniós szigetek holisztikus mezőgazdasági és gazdasági fejlődésének alapját;

14. kiemeli azokat a különbségeket, amelyek megkülönböztetik a legkülső régiókat más uniós szigetektől, amint azt az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikke is elismeri; ezzel összefüggésben úgy véli, hogy a szigetjelleg hatásának enyhítésére létrehozott politikáknak és eszközöknek figyelembe kell venniük ezeket a körülményeket;
15. felszólítja a Bizottságot, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biodiverzitási stratégia hatásvizsgálataiban szenteljen külön fejezetet a legkülső régióknak; úgy véli, hogy ezeknek az értékeléseknek az eredményét figyelembe kell venni annak érdekében, hogy a jogalkotási kezdeményezések szükség esetén igazodjanak e régiók természeti és gazdasági nehézségeihez és a harmadik országok által támasztott éles versenyhez;
16. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a legkülső régiókban természeti katasztrófák által sújtott mezőgazdasági termelők és állattenyésztők számára a POSEI és az EMVA támogatásainak elkülönítésére rendelkezésre álló lehetőségeket;
17. kéri, hogy a POSEI révén erősítsék meg a KAP keretében a legkülső régiók mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari ellátástól való függőségének csökkentésére irányuló speciális mechanizmusokat, valamint erősítsék meg e régiók élelmezésbiztonságát és piacaikhoz való hozzáférési képességét, függetlenül attól, hogy azok a területükön vagy az Unióban található-e; e célból kéri, hogy 2027-től növeljék a POSEI költségvetését a távoli és szigeti régiók növekvő szükségleteinek kielégítése, valamint helyi termelésük fejlesztése érdekében, mivel jelentős termelési többletköltségek sújtják őket;
18. úgy véli, hogy meg kell erősíteni a szigeteken folytatott mezőgazdasági tevékenység korszerűsítéséhez, többek között a precíziós gazdálkodás előmozdításához nyújtott uniós támogatást, segítve e régiókat a zöld megállapodás célkitűzéseinek elérésében;
19. felhívja a figyelmet azonban arra, hogy mivel a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia tovább korlátozza a növényvédő szerek használatát az Unióban, figyelembe kell vennie a trópusi és szubtrópusi növények legkülső régiókon belüli sajátosságait is, és korlátoznia kell az uniós szabványoknak nem megfelelő termékek uniós piacokhoz való hozzáférését;
20. szorgalmazza, hogy a legkülső régiókra vonatkozóan hozzanak létre a közös piacszerkezésre vonatkozó külön szabályozást annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikkének hatálya alá tartozó területek sajátos környezeti, földrajzi és társadalmi körülményeit;
21. kéri a Bizottságot, hogy a lehető legnagyobb elővigyázatossággal járjon el az európai piac liberalizációja, valamint az EU és azon harmadik országok közötti további

kereskedelmi megállapodások megkötése terén, amelyek a legkülső régiókkal azonos mezőgazdasági termékeket állítanak elő, azonban eltérő társadalmi és környezeti feltételek mellett, ami torzítja a versenyt; kéri a Bizottságot, hogy tegyen hatékony lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy a kereskedelmi megállapodások ne veszélyeztessék a legkülső régiókat – különösen a POSEI program keretében – támogató intézkedéseket; kéri a Bizottságot, hogy részesítse egyedi különleges preferenciális elbánásban a legkülső régiók termékeit mind a helyi, mind az uniós piacon, és biztosítson teljes mértékű védelmet az érzékeny mezőgazdasági termékek, például a banán, a paradicsom és a cukor számára; szorgalmazza, hogy hozzanak létre egy kereskedelmi megállapodásokkal foglalkozó bizottsági munkacsoportot;

22. kéri, hogy írják elő a harmadik országból származó trópusi árukra alkalmazandó uniós környezetvédelmi és szociális normák szigorú tiszteletben tartását, és hogy rendszerszinten vezessenek be importkvótát az ezen országokból származó trópusi termékekre, a meglévő forgalom alapján; kéri, hogy e feltételeknek való megfelelést felügyeleti mechanizmusok és különös szankciók hatályba léptetésével ellenőrizzék; javasolja a megfelelés elvének előírását a harmadik országokból származó behozatalra, különösen a biotermékekre vonatkozóan;
23. emlékeztet Ecuadornak az EU, Kolumbia és Peru közötti megállapodáshoz való csatlakozása alkalmából a felülvizsgált stabilizációs mechanizmusról szóló (EU) 2017/540 rendelethez csatolt parlamenti, tanácsi és bizottsági együttes nyilatkozatra, amely a következő bekezdést tartalmazza: „A stabilizációs mechanizmus lejárta után a Bizottság tovább folytatja az uniós piac és banántermelők helyzetének rendszeres értékelését. Tekintettel a banánágazat legkülső régiók tekintetében játszott jelentőségére, amennyiben a piac és/vagy az uniós banántermelők helyzetének súlyos romlására derít fényt, a Bizottság a tagállamokkal közösen megvizsgálja a helyzetet és határoz arról, hogy fontolóra kell-e venni megfelelő intézkedéseket. A Bizottság rendszeres nyomonkövetési üléseket is összehívhat a tagállamokkal és az érintett felekkel.”

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI
ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	11.1.2022
A zárószavazás eredménye	+: 42 -: 0 0: 6
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Alin Mituța, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Bronis Ropè, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Manuel Bompard, Petros Kokkalis, Zbigniew Kuźmiuk, Cristina Maestre Martín De Almagro

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA**

42	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Zbigniew Kuźmiuk, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Ivan David, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Paolo De Castro, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas, Pina Picierno, Marc Tarabella
The Left	Manuel Bompard, Petros Kokkalis, Chris MacManus

0	-

6	0
S&D	Maria Noichl
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Bronis Ropé, Sarah Wiener

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

A FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG LEVELE

D(2021)16530

Younous OMARJEE
a Regionális Fejlesztési Bizottság
elnöke
SPINELLI 05E240

Tárgy: Az EMPL bizottság hozzászólása a REGI bizottság „Szigetek és kohéziós politika: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kihívások” című saját kezdeményezésű jelentéséhez

Tisztelt Elnök Úr!

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében e levélben szeretném tájékoztatni Önt az EMPL bizottság hozzászólásáról a Regionális Fejlesztési Bizottság azon szándékával kapcsolatban, hogy saját kezdeményezésű jelentést készítsen „Szigetek és kohéziós politika: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kihívások” címmel.

Az EMPL bizottság üdvözli a REGI bizottság azon szándékát, hogy jelentést készítsen a fent említett témáról. Az EMPL-jelentéseken alapuló számos EP-állásfoglalás külön felhívta a figyelmet a szigetek sajátos helyzetére, többek között az alábbi dokumentumokban:

- az Európai Parlament 2021. július 7-i állásfoglalása az öreg kontinens elöregedéséről – az idősödéssel kapcsolatos 2020 utáni politika lehetőségeiről és kihívásairól;
- az Európai Parlament 2021. május 20-i állásfoglalása az uniós szabályok hatásáról a munkavállalók és a szolgáltatások szabad mozgására: az EU-n belüli munkavállalói mobilitásra mint a munkaerőpiaci igények és készségek összehangolásának eszközére;
- az Európai Parlament 2021. március 11-i állásfoglalása a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszteréről: a 2021. évi éves fenntartható növekedési stratégia foglalkoztatási és szociális vonatkozásai;
- az Európai Parlament 2021. február 11-i állásfoglalása a fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési programról szóló, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett bizottsági közleményről;
- az Európai Parlament 2021. február 10-i állásfoglalása az egyenlőtlenségek csökkentéséről, különös tekintettel a dolgozói szegénységre;

- az Európai Parlament 2020. október 8-i állásfoglalása az ifjúsági garanciáról; valamint az EMPL bizottság „A jövő halászhajói: a munkaerő új generációja érdeklődésének felkeltése a halászati ágazat iránt és munkahelyteremtés a part menti közösségekben” című véleményében is.

A mellékletben a szigetek sajátos helyzetének az EMPL bizottság számára különösen fontos szempontjait találja.

Bízom abban, hogy a REGI bizottság előadója és tagjai a jelentéstervezet elkészítése és a módosítások előterjesztése során figyelembe fogják venni az EMPL bizottság hozzászólását. Bízom benne, hogy a REGI bizottság határozott jelentést fog elfogadni erről az alapvető fontosságú témáról.

Tisztelettel:

Lucia ĎURIŠ NICHOLSONOVÁ
a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság elnöke

JAVASLATOK

Az EMPL bizottság hozzászólása a REGI bizottság „Szigetek és kohéziós politika: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kihívások” című saját kezdeményezésű jelentéséhez

- A. mivel a szolgáltatások szabad mozgásának társadalmi következményei pozitív és/vagy negatív módon egyaránt érinthetik az utazó munkavállalók származási régióit és az őket fogadó régiókat; mivel az uniós régiók közötti társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek által kiváltott munkaerőhiány és az agyelszívás aránya egyes tagállamokban kritikus szintet ért el, további problémákat, például demográfiai egyenlőtlenségeket, az ápolási-gondozási és egészségügyi dolgozók hiányát, valamint a régiók közötti egyenlőtlenségek általános növekedését eredményezve; mivel a vidéki és távoli területeket különösen érintik ezek a jelenségek; mivel az agyelszívás és a nem önkéntesen vállalt mobilitás megakadályozása érdekében a minőségi foglalkoztatás átalakulóban lévő ágazatokon és régiókon belüli megőrzéséhez és létrehozáshoz fenntartható iparpolitikára és szilárd kohéziós politikára van szükség;
- B. mivel a Covid19-világjárvány idején az idénymunkások és a kiküldött munkavállalók gyakran nem jutottak alapvető egészségügyi ellátáshoz, méltányos lakhatáshoz, nem rendelkeztek egyéni védőeszközökkel és megfelelő információkkal; mivel gyakran csak elégtelen vagy semmilyen hozzáféréssel nem rendelkeztek a szociális védelmi rendszerekhez, így a betegségi ellátáshoz és a rövid távú munkanélküliségi programokhoz a fogadó tagállamokban; mivel a munkavállalók mobilitása a rendelkezésre álló közlekedési eszközöktől is függ, és a szigeteken és az Unió legkülső régióiban élő munkavállalók különösen érintve vannak;
- C. mivel a demográfiai változás nem egységesen érint minden országot és régiót, hanem nagyobb hatást gyakorol a már leszakadó régiókra, tovább súlyosbítva a meglévő területi és társadalmi egyenlőtlenségeket; mivel a vidéki területeket, a peremterületeket és a legkülső régiókat, köztük a szigeteket rendkívüli módon sújtja az elnéptelenedés, ugyanis főként a fiatalok és a nők elhagyják ezeket a területeket, ami az ott élő idősök arányának növekedését eredményezi, ami növelheti a társadalmi elszigetelődés kockázatát;
- D. mivel a fenntartható versenyképesség, a társadalmi méltányosság és a reziliencia szempontjából alapvető fontosságú, hogy minden ember – beleértve a ritkán lakott és elnéptelenedett vidéki és távoli területeken és szigeteken élőket is – egyenlő hozzáféréssel rendelkezzen a minőségi és inkluzív szakképzési, tovább- és átképzési intézkedésekhez, valamint a készségforrásokkal, tanácsadással, oktatással és szakképzéssel kapcsolatos információkhoz;
1. felszólítja a tagállamokat, hogy a maguk sokféleségében ismerjék el a vidéki és távoli területek jelentőségét, és a helyi gazdaságba történő beruházások és a vállalkozói szellem ösztönzése, továbbá az infrastruktúrák javítása révén fejlesszék a bennük rejlő lehetőségeket;
 2. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók különösen hajlamosak az elnéptelenedésre, és különleges intézkedéseket igényelnek a gyakran előforduló negatív demográfiai változások enyhítése érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy használják fel proaktív

módon a rendelkezésre álló strukturális és beruházási alapokat az e régiókban tapasztalt kihívások kezelésére;

3. felhívja a tagállamokat, hogy az ESZA+ és az ERFA forrásainak igénybevételével támogassák a minőségi munkahelyek létrehozását, támogassák a munka és a magánélet közötti egyensúly javítását, biztosítsanak munkalehetőségeket az elnéptelenedés kockázatának kitett régiókban, különös figyelmet fordítva a nők munkaerőpiaci részvételének javítására; hangsúlyozza a tanácsadási szolgáltatások, az egész életen át tartó tanulás és a munkavállalók át- és továbbképzését szolgáló programok fontosságát minden életkorban;
4. emlékeztet az olyan uniós programok fontosságára, mint az ifjúsági garancia; felhívja a tagállamokat, hogy az uniós alapokkal, például az Európai Szociális Alap Plusz-szal szoros összhangban gyorsan hajtsák végre ezt a programot annak érdekében, hogy kezeljék a NEET-helyzetüket, különös tekintettel a vidéki területeken és a munkaerőpiacukon hátrányos természeti adottságokkal vagy demográfiai hátrányokkal küzdő régiókban élőkre annak biztosítása érdekében, hogy minden 30 év alatti fiatal színvonalas állásajánlatot kapjon, folyamatos oktatásban, szakoktatásban vagy szakképzésben részesüljön, képes legyen az ágazatok széles körében a foglalkoztatási lehetőségekhez szükséges készségek fejlesztésére, vagy fizetett tanulószervezéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön négy hónapon belül;
5. üdvözli az ifjúsági garancia inkluzívabbá tételére és a megkülönböztetés minden formájának elkerülésére irányuló erőfeszítéseket, beleértve a távoli, vidéki vagy hátrányos helyzetű városi területeken, illetve tengerentúli területeken és szigeti régiókban élő fiatalokat is;
6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják tovább a digitális technológiák – például a távgondozás és a távorvoslás – további felhasználási lehetőségeit, különösen a demográfiai hanyatlás által érintett és távoli régiókban; hangsúlyozza, hogy e technológiáknak teljes mértékben meg összhangban kell állniuk a meglévő adatvédelmi keretrendszerrel, ugyanakkor a technológia egészségügyben történő felhasználásával kapcsolatos etikai kérdéseket is mindig megfelelően figyelembe kell venni;
7. megjegyzi, hogy a vidéki és távoli területeken a konnektivitás és a szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása alapvető fontosságú e régiók elnéptelenedésének és az ott élő idősebb népesség társadalmi és digitális kirekesztődésének kezeléséhez; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a digitális technológiába való beruházásokat a közszolgáltatások bővítése, azok minőségének és hatékonyságának javítása, valamint új szolgáltatásnyújtási módok létrehozása érdekében a távoli és a rosszul lefedett régiók számára, az egyenlőtlenségek kezelése és jobb munkalehetőségek teremtése érdekében;
8. hangsúlyozza, hogy a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcsfontosságú, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként a digitális készségek terén mutatkozó hiányosságok megszüntetését annak biztosítása révén, hogy a kiszolgáltatott régiók, köztük a vidéki és távoli területek, valamint a hátrányos helyzetű polgárok hozzáférjenek a digitális oktatáshoz és képzéshez, a minimálisan szükséges hardverhez, az internethez való a széles körű hozzáféréshez, valamint a

digitális támogatáshoz és más technológiai tanulási eszközökhöz; hangsúlyozza, hogy támogatni kell ezeket a csoportokat a boldoguláshoz szükséges digitális készségek fejlesztése és az egyenlőtlenségek elmélyülésének elkerülése érdekében, biztosítva, hogy senki se maradjon le;

9. hangsúlyozza, hogy a Covid19 következményei egyedülálló lehetőséget kínálnak az egész életen át tartó tanulás digitális és technológiai forradalmának felgyorsítására, amely adott esetben megszüntetheti a fizikai akadályokat, és jelentősen növelheti a folyamat hatókörét és hatását; ösztönzi a tagállamokat és az oktatási szolgáltatókat, hogy növeljék a nem helyhez kötött tanulási lehetőségeket, lehetővé téve a távoli és vidéki területeken vagy külföldön élő diákok számára, hogy Unió-szerte helyhez kötöttség nélkül hozzáférjenek a kurzusokhoz;
10. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy elérjük a vidéki és távoli területeken élőket, elérhetőbbé tegyük a mezőgazdaságban, halászatban, erdészetben és egyéb munkahelyeken dolgozók számára a továbbképzési és átképzési lehetőségeket, valamint hogy zöld, digitális és minden szükséges készséget biztosítsunk számukra a zöld és kék gazdaság által kínált jelenlegi és jövőbeli lehetőségek jobb megértéséhez, és lehetővé tegyük számukra, hogy jelentősen hozzájárulhassanak a környezet megőrzéséhez;
11. elismeri, hogy a part menti régiók és a legkülső régiók történelmileg függenek a halászatról, és pénzügyi támogatásban kell részesülniük a halászati ágazatban a munkahelyek megszilárdítása és új ágazatok kialakítása, valamint új munkahelyek teremtése érdekében, különösen a kisüzemi halászatban; felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be célzott politikákat a meglévő munkahelyek védelme, a többféle új munkahely létrehozása és a digitalizáció előmozdítása érdekében; hangsúlyozza a munkaerő-piaci megkülönböztetés minden formája megakadályozásának, valamint a kiszolgáltatott és hátrányos helyzetű csoportok védelmének és támogatásának fontosságát; támogatja az európai strukturális és beruházási alapok együttes felhasználását, hogy az átfedéseket elkerülve szinergiákat teremtsenek;
12. komoly aggodalmát fejezi ki a halászati ágazat munkavállalóinak fizikai és mentális egészsége miatt, amelyet gyakran nemcsak a nyílt tengeren való munkavégzésben rejlő veszély fenyeget, hanem olyan hajók használata is, amelyek nem felelnek meg a jelenlegi biztonsági előírásoknak, ami növeli a munkahelyi baleseteknek, köztük a súlyos baleseteknek való kitettségüket; ezért felhívja az illetékes hatóságokat, hogy az európai normák csökkentése nélkül biztosítsanak biztonságos és tisztességes munkakörülményeket az ágazat valamennyi munkavállalója számára, valamint biztosítsanak egyenlő versenyfeltételeket és tisztességes versenyt a halászati vállalatok között világszerte; felhívja a tagállamokat, hogy a környezetvédelmi fenntarthatósági követelményeknek megfelelően nyújtsanak megfelelő támogatást a flottabiztonság és a munkakörülmények javításához, különös tekintettel a kisüzemi halászatra, különösen a szigeti és legkülső régiókban, ahol a hajók átlagos kora jelentősen magasabb, mint az ipari halászatban; üdvözli a Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy megállapodásra törekedjen a halászhajók biztonságára vonatkozóan;
13. aggasztja, hogy a tagállamok nem egységesen értelmezik az uniós jogot, például a nemrégiben módosított, a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv esetében, amely a jogi egyértelműség hiányához és bürokratikus terhekhez vezet a több tagállamban

szolgáltatást nyújtó vállalatok esetében; felhívja a Bizottságot, hogy az átültetés teljes folyamata során közvetlenül segítse a tagállamokat az európai jog egységes értelmezésének biztosítása érdekében; e tekintetben hangsúlyozza, hogy külön figyelmet kell fordítani az Európai Unió legkülső régióiban lakó munkavállalókra, és feltétlenül meg kell könnyíteni e munkavállalók mobilitását a kontinens és a legkülső régiók között, valamint maguk között a legkülső régiók között;

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	21.4.2022
A zárószavazás eredménye	+: 39 -: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Matteo Adinolfi, François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Joachim Kuhs, Stelios Kypouropoulos, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituța, Dan-Ștefan Motreanu, Anđelika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, André Rougé, Irène Tolleret, Valdemar Tomaševski
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Álvaro Amaro, Josianne Cutajar, Mónica Silvana González, Jan Olbrycht, Bronis Ropè, Yana Toom
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Susana Solís Pérez

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

39	+
ECR	Raffaele Fitto, Andželika Anna Mozdżanowska, Valdemar Tomaševski
ID	Matteo Adinolfi, Rosanna Conte, Alessandro Panza, André Rougé,
NI	Chiara Gemma
PPE	Álvaro Amaro, Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Stelios Kypouropoulos, Dan-Ştefan Motreanu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht
Renew	Stéphane Bijoux, Ondřej Knotek, Alin Mituța, Susana Solis Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoş Benea, Erik Bergkvist, Josianne Cutajar, Mónica Silvana González, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaaß, Caroline Roose, Bronis Ropé

1	-
ID	Joachim Kuhs

0	0

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás